

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 OSLO

Deres ref.: 10/4626 SL HS/rla

Oslo, 15.05.2012
Vår ref.: BTH

HØRING – FORSLAG TIL NYTT REGELVERK FOR KASSASYSTEMER

Vi viser til Finansdepartementets høringsbrev av 15. februar 2012 om forslag til nytt regelverk for kassasystemer. Forslaget bygger på en utredning fra Skattedirektoratet.

Bekjempelse av svart økonomi er og må være en prioritert oppgave. Det betyr at man må anvende virkemidler utover de som det ellers vil være forsvarlig å bruke og som kan medføre uønskede utgifter og tiltak. Formålet med forslaget til nytt regelverk er å redusere mulighetene for å unndra kontantsalg fra beskatning og avgiftsbehandling, og derigjennom øke inntektene for stat og kommune. Vi støtter den intensjonen.

Vi mener imidlertid at forslaget går alt for langt i å pålegge de bokføringspliktige byrder for å oppfylle dette formålet. Alle bokføringspliktige vil etter forslaget få betydelige utgifter. Dette synes i liten utstrekning å ha vært vurdert opp mot regjeringens ambisiøse arbeid med å redusere de administrative byrder for næringslivet. Vi forventer en bedre avveining av kontrollhensyn mot å pålegge et samlet næringsliv og andre bokføringspliktige de foreslåtte byrdene. Utredningen bærer preg av tekniske vurderinger uten å se på konsekvensene for næringslivet.

Anslagene på uteholdt omsetning og anslagene på endret adferd som følge av forslaget, er i stor grad basert på hypoteser og antakelser og synes svært usikre. Det er derfor vanskelig å ta stilling til utredningens uttalelse om at anslaget for inntektene er konservativt. Kostnadene for de bokføringspliktige synes vesentlig undervurdert, særlig kostnadene knyttet til meldeplikt for alle bokføringspliktige med kassasystem. Vi stiller oss tvilende til utredningens uttalelse om at kostnadsvirkningene er estimert forsiktig.

Vi støtter forslaget om nye og mer omfattende krav til kassasystemer. Vi mener imidlertid at et slikt krav ikke bør gjøres gjeldende for alle bokføringspliktige fra 1. juli 2014. Et alternativ vil være å innføre et krav til nye kassaapparater som selges eventuelt å sette en betydelig lengre frist. Det bør ikke innføres et krav om at alle bokføringspliktige må bytte ut eller oppgradere eksisterende kassaapparater. Et slikt krav medfører betydelige kostnader som ikke kan forsvares og er også miljømessig

uheldig. Nye kassaapparater vil fases inn over tid etter hvert som de bokføringspliktige vil fornye sine apparater.

Erfaringer både fra Norge og andre land viser at uteholdt kontantsalg er et større problem i enkelte bransjer enn i andre. Utredningens avsnitt om regelverket i enkelte andre land, viser for eksempel at virkeområdet for lov om sertifiserte kassaapparater i Belgia er begrenset til restaurantbransjen. Også omtalen av forholdene i Canada er begrenset til restaurantbransjen. Vi foreslår derfor at det nye regelverket om bruk av kassasystemer i første omgang innføres i bransjer der problemet med unndratt kontantomsetning synes størst. Etter at regelverket har virket i den/de aktuelle bransjene noen år, vil man ha mulighet for å analysere effekten for beskatning og avgiftsbehandling, og ha et sikrere grunnlag for å vurdere om regelverket med bruk av kassasystemer med nærmere angitte funksjoner bør innføres for alle bokføringspliktige.

Vi støtter ikke forslaget om produkterklæring fra produsenter, forhandlere og importører av kassasystemer til skattekontoret. Vi mener at det innebærer unødvendige byrder for de rapporteringspliktige. Formålet om å redusere unndratt kontantsalg kan oppnås gjennom at det stilles krav til nye kassasystemer som selges og at dette kontrolleres hos selger. Av samme grunner støtter vi heller ikke forslaget om meldeplikt for de bokføringspliktige til skattekontoret om hvilket kassasystem de bruker.

Forslaget vårt innebærer at enkelte bestemmelser i eksisterende regelverk må videreføres for de bokføringspliktige som benytter eksisterende kassasystemer. Eksempelvis vil man oppbevare kassaruller og ikke en elektronisk journal. Ordnet oppbevaring av kassaruller er et stort problem i praksis. Etter vår oppfatning kan det diskuteres om kassaruller er primærdokumentasjon eller ikke. Kassarullene er uansett ikke en sentral del av dokumentasjonen. For å avklare denne usikkerheten og gjøre forenklinger for de bokføringspliktige, bør kassaruller defineres som sekundærdokumentasjon med betydelig redusert oppbevaringstid.

I det nye regelverket erstatter den elektroniske journalen kassarullene som dokumentasjon av bokførte opplysninger. Vi mener at det også bør innføres regler om betydelig redusert oppbevaringstid for disse journalene, som vil inneholde store mengder informasjon. Utfordringen med elektronisk lagring er at den må gjøres på en slik måte at man fortsatt klarer å lese den lagrede informasjonen når teknologien endrer seg.

Vi støtter forslaget om at kravet til kassesystem bare skal gjelde bokføringspliktige med kontantsalg over en viss størrelse. Vi mener imidlertid at den foreslåtte grensen på 50.000 kr eksklusive merverdiavgift er satt alt for lavt. I Sverige er grensen satt ved ubetydelig kontantsalg, som i 2011 utgjorde SEK 171.200 kr. I utredningen er det også vist til at andre land har betydelig høyere grense, for eksempel Portugal. I Sverige er det også gitt unntak for ikke skattepliktig kontantsalg. Vi mener at tilsvarende unntak også bør innføres i Norge.

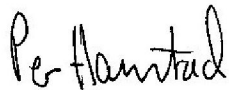
Generelt bør innføringen av regler som påvirker konkurransesituasjonen for norske foretak i størst mulig grad harmoniseres med reglene i andre land. På dette området

er reguleringen svært ulik mellom landene. Da bør man være varsomme med å innføre omfattende særnorske krav.

Vi er også usikre på om drøftelsen og konklusjonen på forholdet til EØS-avtalen er riktig. Vi er usikre på om hensynet til skattekontroll setter Norge i en annen stilling enn skattekontrollen i andre EØS-stater. Vi anbefaler at departementet gjør en mer utførlig vurdering av forholdet til EØS-retten.

Ved salg til bokføringspliktige følger det av gjeldende bokføringsforskriften § 5-1-2 (2) at kjøpers navn må angis, dersom varen eller tjenesten er beregnet for videresalg eller som direkte innsatsfaktor i produksjon eller tjenesteleveranse. Vårt inntrykk er at gjeldende bestemmelser på dette området ikke etterleves og at det således ikke føres reskontro for kontantsalg og at dokumentasjon av kjøp ikke er påført kjøpers navn. I delrapport III fra Bokføringsstandardstyret foreslås det et par begrensninger i plikten til å angi kjøper, nå inntatt i forslaget til bokføringsforskrift § 5a-12(3) a) og b). Vi mener at den foreslåtte beløpsgrensen i a) på 1.000 kr burde vært satt høyere, for eksempel til 10.000 kr som er grensen etter skatteloven § 6-51. Vi ser ikke behov for noen beløpsgrense i b).

Med vennlig hilsen
Den norske Revisorforening

Per Hanstad
Administrerende direktør

Harald Brandsås
Fagdirektør